

Enhed
Finansiering

Sagsbehandler
nmj

Koordineret med

Sagsnr.
2016-2816

Doknr.
341275

Dato
07-04-2016

Forslag til

Lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner

(Nedlæggelse af den sociale særtilskudspulje)

§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 24. juni 2013, som ændret senest ved lov nr. 179 af 1. marts 2016, foretages følgende ændringer:

1. I § 14, stk. 4, udgår ”, et beløb svarende til statens andel af finansieringen af tilskuddet efter § 17”.
2. § 17 ophæves.
3. I § 24, stk. 1, udgår ”, 17”.
4. § 32 ophæves.
5. I § 35, stk. 2, udgår ”, 17”.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2016.
Stk. 2. Loven har virkning fra tilskudsåret 2017.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.3. Lovforslaget
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer mv.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Lovforslaget indebærer en nedlæggelse af den sociale særtilskudspulje til kommunerne.

Den sociale særtilskudspulje blev oprettet med *Aftale om justeringer af udligningssystemet* mellem den tidligere S-R-SF-regering og Enhedslisten (maj 2012) med virkning fra 2013 og følger af § 17 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Formålet med puljen har været at styrke nogle kommuners økonomiske muligheder for at yde en særlig indsats over for sociale problemer i områder i kommunen, hvor der er en overrepræsentation af borgere med sociale problemer. Det indgår imidlertid ikke i fordelingskriterierne for denne pulje, at der skal ses på de pågældende kommuners samlede økonomiske situation. Det betyder, at der ved fordelingen af puljen ikke tages hensyn til den enkelte kommunes samlede økonomiske udgangspunkt for at finansiere en social indsats i de pågældende områder i kommunen.

Det er regeringens vurdering, at midlerne i den nuværende sociale særtilskudspulje ikke i tilstrækkeligt omfang ydes til de kommuner, som har mest behov for et ekstra økonomisk tilskud.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

Den sociale særtilskudspulje udgør 419,9 mio. kr. (2016-priser) og finansieres dels af et bidrag fra hovedstadskommunerne (126,2 mio. kr. svarende til 0,03 pct. af beskatningsgrundlaget i hovedstadsområdet), dels af kommunerne under ét gennem bloktilskuddet (293,7 mio. kr.). Der er således tale om mellemkommunal omfordeling.

Puljen fordeles af social- og indenrigsministeren efter ansøgning. Puljen har som formål at styrke kommunernes økonomiske muligheder for at yde en særlig indsats over for sociale problemer i bestemte dele af kommunen, som har en overrepræsentation af borgere med sociale problemer. Vurderingen af, om der er en overrepræsentation af borgere med sociale problemer i bestemte dele af kommunen foretages på baggrund af statistikker, der for de pågældende dele af kommunen viser andelen af bor-

gere uden bolig, med psykisk sygdom, problemer med misbrug mv., lav indkomst, høj arbejdsløshed, mange på førtidspension og kriminalitetsproblemer.

Social- og Indenrigsministeriet opgør - så vidt tilgængeligheden af statistik gør det muligt - kriterierne for overrepræsentation af borgere med sociale problemer på sogneniveau og som udgangspunkt for borgere i lejeboliger. Dette datagrundlag udgør sammen med kommunens ansøgning grundlaget for fordeling af tilskud.

2.2. Social- og Indenrigsministeriets overvejelser

Det vurderes, at den nuværende sociale særtilskudspulje ikke i tilstrækkeligt omfang medvirker til at målrette midlerne til kommuner, der, ud fra en samlet vurdering, har vanskelige økonomiske vilkår.

Den sociale særtilskudspulje har eksisteret siden 2013, og den hidtidige praksis har vist, at en væsentlig del af midlerne går til de største bykommuner. Der er i disse kommuner områder med en høj koncentration af borgere med sociale problemer, men ud fra en samlet vurdering af kommunernes økonomiske vilkår er der ikke nødvendigvis tale om kommuner i en svær økonomisk situation. Dette skal også ses i lyset af, at en kommunes samlede udgiftspres som følge af sociale problemstillinger er afspejlet i udligningen af udgiftsbehov via det generelle tilskuds- og udligningssystem.

2.3. Lovforslaget

Det foreslås at nedlægge den sociale særtilskudspulje. Hensigten er i stedet at prioritere midler til kommuner i en svær økonomisk situation. Den konkrete prioritering i en ny særtilskudspulje forventes drøftet som led i finanslovsforhandlingerne for 2017.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for staten og regionerne. Lovforslaget indebærer en vis administrativ lettelse for staten og kommunerne, idet der var tale om en pulje, der blev fordelt af Social- og Indenrigsministeriet efter konkrete ansøgninger fra kommunerne. Puljen er finansieret af kommunerne selv, og lovforslaget vil derfor ikke have betydning for kommunernes finansiering samlet set. Lovforslaget vil indebære en vis omfordeling mellem kommunerne.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslaget har i perioden 8. april 2016 til 15. april 2016 været i høring i KL.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for staten og regionerne, Lovforslaget medfører en vis omfordeling mellem kommunerne.	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget indebærer en vis administrativ lettelse for staten og kommunerne, idet der var tale om en pulje, der blev fordelt af Social- og Indenrigsministeriet efter konkrete ansøgninger fra kommunerne.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1, 3, 4 og 5

Der er tale om konsekvensændringer som følge af ophævelsen af § 17.

Til nr. 2

Efter gældende ret kan kommunerne søge om tilskud med henblik på at styrke kommunernes økonomiske muligheder for at yde en særlig indsats over for sociale problemer i bestemte dele af kommunen, som har en overrepræsentation af borgere med sociale problemer. Tilskuddet fordeles af social- og indenrigsministeren på baggrund af kommunernes ansøgninger. I den forbindelse opgør Social- og Indenrigsministeriet - så vidt tilgængeligheden af statistik gør det muligt - kriterierne for overrepræsentation af borgere med sociale problemer på sogneniveau og som udgangspunkt for borgere i lejeboliger.

Tilskuddet finansieres dels af et bidrag fra kommunerne i hovedstadsområdet og dels via det kommunale bloktilskud. Social- og Indenrigsministeriet udmelder hvert år senest den 1. juli tilskuds- og udligningsbeløb for det kommende år til kommunerne. I den forbindelse reduceres kommunernes bloktilskud med den del, der skal gå til bloktilskudsfinansiering af den sociale særtilskudspulje. Samtidig udmeldes hovedstadskommunernes bidrag til finansiering af puljen.

Forslaget indebærer, at den sociale særtilskudspulje efter udligningslovens § 17 nedlægges med virkning fra tilskudsåret 2017.

Fra og med 2017 vil der således ikke længere blive fordelt tilskud til kommunerne efter denne ordning, og Social- og Indenrigsministeriet skal ikke i forbindelse med tilskudsudmeldingen til kommunerne for 2017 reducere bloktilskuddet med henblik på finansiering af den sociale særtilskudspulje, og der skal heller ikke udmeldes et finansieringsbidrag for hovedstadskommunerne.

Til § 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2016 og har virkning fra og med tilskudsåret 2017.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget
§ 1

I lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 798 af 24. juni 2013, som ændret senest ved lov nr. 179 af 1. marts 2016, foretages følgende ændringer:

§ 14.

Stk. 4. Det årlige tilskud fastsat efter stk. 1-3 fordeles af økonomi- og indenrigsministeren. Ved fordelingen reguleres tilskuddet forlods for statens andel af udgifterne til udligningstilskud efter § 2, stk. 3, udgifterne til statstilskuddet efter § 12, et beløb svarende til statens andel af finansieringen af tilskuddet efter § 17 samt forskellen mellem tilskud og bidrag efter § 38, stk. 1-4. Tilskuddet fordeles herefter i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede indbyggertal, jf. dog stk. 5. Dog kan økonomi- og indenrigsministeren med Finansudvalgets tilslutning helt eller delvis fordele reguleringer efter stk. 3 i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede beskatningsgrundlag.

§ 17. Økonomi- og indenrigsministeren yder et årligt tilskud til kommuner med en høj andel af borgere med sociale problemer. Tilskudsrammen udgør 400 mio. kr. og reguleres fra og med 2014 med den forventede pris- og lønudvikling i den kommunale sektor.

Stk. 2. Kommunerne i hovedstadsområdet bidrager til finansiering af tilskuddet med 0,03 pct. af den enkelte kommunes beskatningsgrundlag. Den resterende del af tilskuddet efter stk. 1 finansieres af det kommunale bloktilskud.

§ 24. Afregning af tilskud og bidrag til den enkelte kommune efter denne lov, bortset fra tilskud fordelt efter ansøgning, jf. §§ 16, 17 og 19, sker enten efter en af økonomi- og indenrigsministerens udmeldt samlet beregning for tilskudsåret, jf. stk. 2, eller efter en beregning foretaget på grundlag af

1. I § 14, *stk. 4*, udgår ”, et beløb svarende til statens andel af finansieringen af tilskuddet efter § 17”.

2. § 17 ophæves.

3. I § 24, *stk. 1*, udgår ”, 17”.

bestemmelserne i stk. 3-7.

§ 32. Økonomi- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om tildeling og afregning af tilskud i henhold til § 17 samt regler for ansøgningsprocedure og tilbagebetaling af uforbrugte tilskud.

§ 35.

Stk. 2. Tilskud og bidrag efter denne lov bortset fra tilskud efter §§ 16, 17 og 19 afregnes sammen med afregning af indkomstskat til kommunerne efter lov om kommunal indkomstskat, således at tilskud og bidrag efter denne lov tillægges henholdsvis fratrækkes indkomstskattebeløbet til kommunerne.

4. § 32 ophæves.

5. I § 35, *stk. 2*, udgår ”, 17”.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2016.

Stk. 2. Loven har virkning fra tilskudsåret 2017.